

MT 132 Analiz II ARA SINAV
ÇÖZÜMLER

1. (a) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \text{Arctan } x = \frac{\pi}{2}$ olduğu MT 131 de gösterildi. Fonksiyon Limiti-Dizi Limiti ilişkisi Teoreminden $\lim_{n \rightarrow +\infty} \text{Arctan } n = \frac{\pi}{2}$ olur. $k_n = 4^n - n$ doğal sayıların kesin artan bir dizisi (Çünkü $(x \geq 1$ için) $\frac{d}{dx}(4^x - x) = 4^x \ln 4 - 1 > 0$) olduğundan Alt Dizi Limiti Teoreminden $\lim \text{Arctan}(4^n - n) = \frac{\pi}{2}$ olur.

- (b) $\sum \left| (-1)^n \frac{\ln(n+1)}{\sqrt[4]{n}} \right| = \sum \frac{\ln(n+1)}{\sqrt[4]{n}}$ ve $(n \geq 2$ için) $\frac{\ln(n+1)}{\sqrt[4]{n}} > \frac{1}{\sqrt[4]{n}} \geq 0$ ve p -serisi Teoreminden $\sum \frac{1}{\sqrt[4]{n}}$ ıraksak olduğundan Karşılaştırma Testinden, $\sum \frac{\ln(n+1)}{\sqrt[4]{n}}$ de ıraksaktır. $\frac{\ln(n+1)}{\sqrt[4]{n}}$ dizisi için

$$\lim \frac{\ln(n+1)}{\sqrt[4]{n}} = 0 \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln(x+1)}{\sqrt[4]{x}} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{1}{x+1}}{\frac{1}{4\sqrt[4]{x^3}}} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{4\sqrt[4]{x^3}}{x+1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{4x^{-\frac{1}{4}}}{1 + \frac{1}{x}} = 0 \right) \text{ ve}$$

$$f(x) = \frac{\ln(x+1)}{\sqrt[4]{x}} \text{ (ve } x \geq e^4 - 1 \text{ için)}$$

$$f'(x) = \frac{\frac{1}{x+1} - \frac{\ln(x+1)}{4\sqrt[4]{x^3}}}{\sqrt{x}} = \frac{4x - (x+1)\ln(x+1)}{4\sqrt[4]{x^3}\sqrt{x}(x+1)} = \frac{x(4 - \ln(x+1)) - \ln(x+1)}{4\sqrt[4]{x^3}\sqrt{x}(x+1)} < 0$$

olduğundan $\left(\frac{\ln(n+1)}{\sqrt[4]{n}} \right)$ (nin 80. kuyruğu) azalan bir dizidir. İşaret Değişimli Seri Teoreminden

$\sum (-1)^n \frac{\ln(n+1)}{\sqrt[4]{n}}$ yakınsaktır. Öyleyse $\sum (-1)^n \frac{\ln(n+1)}{\sqrt[4]{n}}$ serisi koşullu yakınsaktır.

2. (a) $x = -2$ için $\sum (-1)^n \frac{2 \cdot 5 \cdot 8 \cdots (3n+2)}{4 \cdot 12 \cdot 20 \cdot 28 \cdots (8n-4)} (x+2)^{2n}$ kuvvet serisi yakınsaktır. $x \neq -2$ için

$$U_n = (-1)^n \frac{2 \cdot 5 \cdot 8 \cdots (3n+2)}{4 \cdot 12 \cdot 20 \cdot 28 \cdots (8n-4)} (x+2)^{2n} \text{ olsun } x \neq -2 \text{ için } \lim \left| \frac{U_{n+1}}{U_n} \right| = \lim \left(\frac{3n+5}{8n+4} \right) |x+2|^2 = \frac{3}{8} |x+2|^2$$

Oran Testinden $\frac{3}{8} |x+2|^2 < 1$ için kuvvet serisi mutlak yakınsak ve $\frac{3}{8} |x+2|^2 > 1$ için kuvvet serisi ıraksaktır. Yani $|x+2| < \sqrt{\frac{8}{3}}$ ise kuvvet serisi mutlak yakınsak ve $|x+2| > \sqrt{\frac{8}{3}}$ için kuvvet serisi ıraksaktır. Öyleyse yakınsaklık yarıçapı $r = \sqrt{\frac{8}{3}}$ olur.

- (b) $f(x) = \text{Arctan } x$ olsun. $f'(x) = \frac{1}{1+x^2} = \sum_{n=0}^{+\infty} (-x^2)^n = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n x^{2n}$, ($|x^2| < 1$ için)

$g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{2n+1}$ olsun. (Bu kuvvet serisinin yakınsaklık yarıçapı $r = 1 > 0$ olur).

Kuvvet Serilerinin Terim-Terime Türevlenebilmesi Teoreminden $g'(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n x^{2n} = f(x)$ olduğundan, Ara Değer Teoreminden, (bir $C \in \mathbb{R}$ için) $(-1, +1)$ aralığında, $g(x) = f(x) + C$ olur. $x = 0$ alırsa $0 = \text{Arctan } 0 + C$ den $C = 0$ bulunur. Öyleyse $|x| < 1$ için, $\text{Arctan } x = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{2n+1}$ olur. $a_{101} = \frac{(-1)^{50}}{101}$ olduğundan, $f^{(101)}(0) = 101! a_{101} = \frac{101!}{101} = 100!$ bulunur.

3. $x^2 + 8x + 32 = (x+4)^2 + 16 = 16 \left(\left(\frac{x+4}{4} \right)^2 + 1 \right)$ olduğundan $f(x) = 2\sqrt[4]{1 + \left(\frac{x+4}{4} \right)^2} = 2 \left(1 + \left(\frac{x+4}{4} \right)^2 \right)^{\frac{1}{4}}$

Binom Teoreminden $(1+t)^{\frac{1}{4}} = \sum_{n=0}^{\infty} \binom{\frac{1}{4}}{n} t^n$, ($|t| < 1$ için), $t = \left(\frac{x+4}{4} \right)^2$ alırsa ($\left| \frac{x+4}{4} \right| < 1$ için)

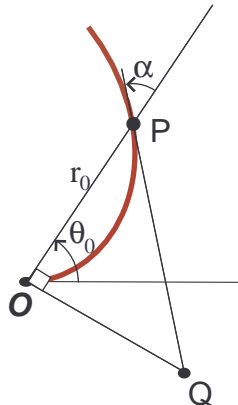
$$f(x) = 2 \sum_{n=0}^{\infty} \binom{\frac{1}{4}}{n} \left(\frac{x+4}{4} \right)^{2n} = \sum_{n=0}^{\infty} \binom{\frac{1}{4}}{n} \frac{(x+4)^{2n}}{2^{2n-1}}$$
 ($|x+4| < 4$ için yakınsak, $|x+4| > 4$ için ıraksak)

Öyleyse yakınsaklık yarıçapı=4 olur.

4. (a) (α , teğetten yarıçapa olan yönlü açı olmak üzere) $\tan \alpha = \frac{r}{\frac{dr}{d\theta}} = \theta$ olduğundan $P(r_0, \theta_0)$ noktasında

$\tan \alpha = \theta_0$ bulunur. Aynı zamanda α , dik üçgenin P köşesindeki açıdır. Öyleyse $\theta_0 = \tan \alpha = \frac{|OQ|}{|OP|}$, ve $|OP| = r_0$ olduğundan $|OQ| = r_0 \theta_0$ bulunur. Dik üçgenin alanı $A = \frac{1}{2} r_0^2 \theta_0$ (yani, yarıçapı

r_0 , merkez açısı θ_0 olan daire diliminin alanı) bulunur. (Bu eşitliği M.Ö. 250 yıllarında Arşimet bulmuştur)

(b) $(x-1)^6 + 4y^2 = 64$ denklemi $\left(\left(\frac{x-1}{2}\right)^3\right)^2 + \left(\frac{y}{4}\right)^2 = 1$ olarak da yazılabilir. $\left(\frac{x-1}{2}\right)^3 = \cos t$, $\frac{y}{4} = \sin t$ alabiliriz. $x \geq 1$ olması için $[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$ aralığı (veya $\cos$ fonksiyonunun pozitif olduğu başka bir aralık) seçilebilir. Öyleyse $x = 1 + 2\sqrt[3]{\cos t}$, $y = 4 \sin t$, $-\frac{\pi}{2} \leq t \leq \frac{\pi}{2}$

5. (a) $t = x^3 - 1$ alınırsa $t' = 3x^2$ olduğundan $\int x^2 \operatorname{Arcsin}(x^3 - 1) dx = \frac{1}{3} \int \operatorname{Arcsin} t dt$ olur. Kısmi integrasyon ($u(t) = \operatorname{Arcsin} t$, $v'(t) = 1$ alınması ile $u'(t) = \frac{1}{\sqrt{1-t^2}}$, $v(t) = t$ olur)

$$\int \operatorname{Arcsin} t dt = t \operatorname{Arcsin} t - \int \frac{t}{\sqrt{1-t^2}} dt = t \operatorname{Arcsin} t + \sqrt{1-t^2} + C$$

Bunlar birleştirilerek.

$$\int x^2 \operatorname{Arcsin}(x^3 - 1) dx = \frac{1}{3} \left((x^3 - 1) \operatorname{Arcsin}(x^3 - 1) + \sqrt{1 - (x^3 - 1)^2} \right) + C$$

(b) $x^2 + 2x + 5 = (x+1)^2 + 2^2$ olduğundan $x+1 = 2 \tan \theta$, $-\frac{\pi}{2} < \theta < \frac{\pi}{2}$ alalım.
 $dx = 2 \sec^2 \theta d\theta$, $x = 2 \tan \theta - 1$, $\sqrt{x^2 + 2x + 5} = 2 \sec \theta$ olur.

$$\begin{aligned} \int \frac{x}{\sqrt{x^2 + 2x + 5}} dx &= \int \frac{2 \tan \theta - 1}{2 \sec \theta} 2 \sec^2 \theta d\theta = \int 2 \tan \theta \sec \theta d\theta - \int \sec \theta d\theta \\ &= 2 \sec \theta - \ln |\sec \theta + \tan \theta| + C = \sqrt{x^2 + 2x + 5} - \ln \left| \frac{\sqrt{x^2 + 2x + 5}}{2} + \frac{x+1}{2} \right| + C \end{aligned}$$

6. $\frac{x^5 + 1}{x^2(x^2 + 4)} = x + \frac{1 - 4x^3}{x^4 + 4x}$. $\frac{1 - 4x^3}{x^4 + 4x}$ in basit kesirlere ayrışımı:

$$\frac{1 - 4x^3}{x^2(x^2 + 4)} = \frac{A}{x} + \frac{B}{x^2} + \frac{Cx + D}{x^2 + 4}$$

$$1 - 4x^3 = Ax(x^2 + 4) + B(x^2 + 4) + (Cx + D)x^2$$

$$x = 0 \rightarrow B = \frac{1}{4} \quad x = 2i \rightarrow C = -4, D = -\frac{1}{4}, A = 0$$

$$\int \frac{x^5 + 1}{x^4 + 4x^2} dx = \int \left(x + \frac{1}{4x^2} - \frac{4x}{x^2 + 4} - \frac{1}{4} \frac{1}{x^2 + 4} \right) dx = \frac{x^2}{2} - \frac{1}{4x} - 2 \ln(x^2 + 4) - \frac{1}{8} \operatorname{Arctan} \frac{x}{2} + C$$